

CENTRUM VOĽNÉHO ČASU, Mníšek nad Hnilcom
ako súčasť Základnej školy, Mníšek nad Hnilcom 497

Názov VP	Výchovný program centra voľného času „BUĎ MÔJ KAMARÁT“
Forma výchovy a vzdelávania	poldenná
Výchovný jazyk	slovenský
Druh školského zariadenia	štátne
Dátum schválenia v PR	13. novembra 2023
Dátum prerokovania v rade školy	28. september 2023
Miesto vydania	Základná škola, Mníšek nad Hnilcom 497
Platnosť výchovného programu	od 1. októbra 2023

Zriadovateľ:

Obec Mníšek nad Hnilcom
055 64 Mníšek nad Hnilcom

Tel.: 053 47 99 113

www.mnisek.sk

obec@mnisek.sk

Predkladateľ:

Centrum voľného času, Mníšek nad Hnilcom 497

055 64 Mníšek nad Hnilcom 497
IČO: 35546484

www.zsmnisek.edupag.org

skola@mnisek.sk

Tel.: 0915/926048

Mníšek nad Hnilcom, 28. 09. 2023

Ing. Bronislava Ďurdíková
riaditeľka školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť výchovného programu od - do	01.10.2023-31.08.2028	
Revidovanie		
Platnosť výchovného programu od		
Revidovanie		
Platnosť výchovného programu od		
Revidovanie		
Platnosť výchovného programu od		
Revidovanie		
Platnosť výchovného programu od		

OBSAH

1	Charakteristika centra voľného času	4
2	Ciele a poslanie výchovy	5
2. 1	Vízia, vlastné ciele a poslanie CVC „Buď môj kamarát“	6
3	Formy výchovy a vzdelávania	8
4	Výchovný jazyk	9
5	Tematické oblasti výchovy	9
5. 1	Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy	9
5. 1. 1	Oblasť vzdelávacia (enkulturačná/kultivujúca)	9
5. 1. 2	Spoločenská (socializačná) oblasť	10
5. 1. 3	Personalizačná oblasť (rozvoj charakteru/rozvoj osobnosti)	10

1 Charakteristika centra voľného času

*„Moderné centrum pre skvalitnenie zdravého životného štýlu, prevencie obezity
a zmysluplné využitie voľného času“*

CVČ zabezpečuje podľa výchovného programu výchovno – vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, rodičov a iných osôb do veku 30 rokov v ich voľnom čase, usmerňuje rozvoj záujmov detí a ostatných zúčastnených osôb, utvára podmienky na rozvíjanie a zdokonaľovanie ich praktických zručností, podieľa sa na formovaní návykov užitočného využívania ich voľného času a zabezpečuje podľa potrieb súťaže detí základných škôl. Činnosť zabezpečuje bez ohľadu na trvalý pobyt, národnosť, rasu, náboženské vyznanie alebo iné podmienky.

Centrum voľného času, Mníšek nad Hnilcom 497 (ďalej CVČ), je školské zariadenie, ktoré je organizačnou súčasťou Základnej školy, Mníšek nad Hnilcom č. 497. Navštevujú ho deti, ktoré si plnia povinnú školskú dochádzku na tejto škole. Priemerný počet detí v zariadení sa pohybuje okolo 150 detí, priemerný počet oddelení – 5, priemerný počet záujmových útvarov - 10. CVČ na svoju činnosť využíva vnútorné aj vonkajšie priestory základnej školy, ktorej je súčasťou.

Hlavné zameranie je orientované na zmysluplné využívanie voľného času, podporu talentovanej mládeže, skvalitnenie zdravého životného štýlu a dosiahnutie trvalo spokojného života. CVČ pružne reaguje na potreby spoločnosti, komunit a verejnosti, pravidelne dochádza k jej inovácii.

O prijatí záujemcu do záujmových útvarov sa rozhoduje na základe jeho písomnej žiadosti, ktorá musí byť u osoby mladšej ako 18 rokov podpísaná jeho zákonným zástupcom.

Výška poplatku na zabezpečenie činnosti záujmových útvarov je určená VZN obce Mníšek nad Hnilcom. CVČ môže využívať vzdelávacie poukazy ako systém finančnej podpory v zmysle zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl a školských zariadení.

Vyučovacia hodina v pravidelnej záujmovej činnosti trvá 60 minút.

Pravidelná výchovno-vzdelávacia záujmová činnosť je praktizovaná spravidla od 1.októbra do 15. júna nasledujúceho roku.

Výchovno-vzdelávacia činnosť centra sa uskutočňuje prevažne ako pravidelná záujmová činnosť v záujmových útvaroch centra.

Výchovný program CVČ vychádza zo Zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Vyhlášky MŠ SR č. 22/2022 o školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach.

Výchovný program CVČ určuje víziu, ciele a poslanie výchovy, formu výchovy a vzdelávania, výchovný jazyk a tematické oblasti výchovy. Súčasťou výchovného programu je plán práce CVČ na príslušný školský rok a výchovné plány záujmových útvarov.

2 Ciele a poslanie výchovy

Poslaním CVČ je aktívne ovplyvňovať deti a mládež v čase ich detstva, dospelovania a rannej dospelosti a to najmä v oblastiach ich charakterových vlastností/postojov, praktických zručností a informácií, prostredníctvom aktivít pôsobiť preventívne proti sociálno-patologickým javom a viesť deti a mládež ku kvalitnému a aktívnemu využitiu voľného času pri rešpektovaní detských práv a v úzkej spolupráci s rodinou, školou a širšou komunitou (obce, mesta), kde žijú.

Základným cieľom výchovy v CVČ je prispievať k formovaniu a rozvoju celistvej osobnosti (fyzickej, psychickej a sociálnej stránky) detí a mládeže. V CVČ ide o cieľavedomé, zámerné pôsobenie na deti a mládež v ich voľnom čase prostredníctvom vytvárania podmienok a zaujímavých príležitostí, možností a ponúk na hodnotné a zmysluplné využívanie voľného času prospech sebavyjadrenia, sebarealizácie a rozvoja osobnosti vychádzajúc z individuálnych predpokladov a potrieb každého jednotlivca.

2.1 Vízia, vlastné ciele a poslanie CVČ „Bud' môj kamarát“

Vízia

Vytvoriť moderné centrum pre deti a mládež, ktoré nebude ponúkať len krúžkovú činnosť, ale bude sa zapájať do rôznych projektov (grantové výzvy), organizovať besedy so zaujímavými ľuďmi, zapájať sa do dobrovoľníckych aktivít.

Centrum, ktorého aktivity budú rozvíjať záujem žiakov k životným zručnostiam – riešenie problémov, priateľstvo, spolupráca, participácia, trpezlivosť, snaha, vytrvalosť, akceptácia, starostlivosť, iniciatíva, flexibilita, organizácia.

Chceme, aby aktivity nášho centra boli stavebnými kameňmi pre trvalo spokojný život, aby boli zamerané na pozitívne emócie, pozitívne vzťahy, na oblasti, ktoré dávajú deťom zmysel, pri ktorých si oddýchnu, zrelaxujú a aktivujú ich k lepším výkonom.

Hlavným cieľom záujmového vzdelávania je zmysluplné využívanie voľného času, ktoré prispieva k harmonickému rozvoju osobnosti dieťaťa s rešpektovaním jeho individuality.

Vlastné ciele a poslanie výchovy v centre voľného času:

- ✓ pozitívna stimulácia vývinu osobnosti,
- ✓ rozvoj telesnej zdatnosti / zdravý vývin osobnosti,
- ✓ rozvoj pohybových schopností,
- ✓ dosiahnutie motorickej gramotnosti,
- ✓ poznať a uvedomovať si pozitíva pravidelného aktívneho relaxu,
- ✓ podporovať fantáziu a kreativitu,
- ✓ uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybových aktivitách,
- ✓ prostredníctvom hudby poznávať národnú kultúru i kultúru iných národov,
- ✓ rozvoj sociálnej komunikácie v škole, v rodine, v spoločenských skupinách,
- ✓ tolerancia a rešpektovanie odlišných názorov,
- ✓ empatia, charitatívna činnosť, prosociálne cítenie,
- ✓ prevencia agresie, násilia a šikanovania,
- ✓ vytváranie vlastnej hodnotovej identity,
- ✓ posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, k vlastnej kultúre,

- ✓ posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných hodnôt,
- ✓ vytvárať asertívne prostredie pri riešení problémov,
- ✓ kontrolovať a regulovať svoje správanie,
- ✓ odmietat' diskrimináciu v akejkol'vek podobe,
- ✓ rozvoj kladného vzťahu k životnému prostrediu a jeho estetizácii,
- ✓ ochrana života, životného prostredia,
- ✓ vytvárať kladný vzťah k vytvoreným hodnotám,
- ✓ ochrana vlastného zdravia,
- ✓ prevencia a drogy / protidrogové aktivity.

V nadväznosti na výchovno-vzdelávací proces a ciele výchovy a vzdelávania v CVČ sa venujeme ďalšiemu rozvoju:

- ✓ kompetencií v oblasti komunikačných zručností, využívania digitálnych technológií,
- ✓ kompetencií v oblasti prírodných vied, humanitných vied, technických vied, matematickej gramotnosti, finančnej gramotnosti, čitateľskej gramotnosti, pohybu a zdravia, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie, umelecké kompetencie, občianske kompetencie a podnikateľské schopnosti.

CVČ sa vo svojej činnosti zameriava na rozvíjanie záujmov a zručností, na aktívny oddych a formovanie návykov zmysluplného využívania voľného času detí a iných zúčastnených osôb formou:

- pravidelnej činnosti v záujmových útvaroch uskutočňovanou formou krúžkov,
- príležitostnou činnosťou uskutočňovanou formou jednorazových alebo pravidelne sa opakujúcich podujatí, súťaží alebo exkurzií,
- organizáciou športových súťaží pre ZŠ,
- ***spontánnej činnosť formou priebežnej ponuky rekreačného, relaxačného i osobného záujmu detí a mládeže,***
- individuálnym prístupom, najmä vo vzťahu k talentovaným deťom a mládeži a deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- pedagogického dozoru a organizačnej práce pri podujatiach zriaďovateľa.

Ciele záujmového vzdelávania v CVČ vychádzajú z:

- vekových a individuálnych zvláštností detí a iných osôb,
- charakteristiky školského vzdelávacieho programu „Štvorlístok“,
- personálnych, materiálnych, ekonomických podmienok vzdelávania a výchovy v CVČ,
- zákonitosti skupinovej dynamiky,
- špecifik záujmového vzdelávania,
- prostriedkov, foriem a metód,
- záujmu a očakávaní detí, ich rodičov a ďalších účastníkov činnosti CVČ, škôl, zriaďovateľa.

Poslanie

CVČ „Bud' môj kamarát“ ponúka zážitkové záujmové vzdelávanie a výchovu pre žiakov školy, rozširuje spontánne aktivity, rozširuje príležitostné výchovné, vzdelávacie a záujmové činnosti, nadväzuje na dlhoročné skúsenosti z krúžkovej činnosti na našej škole, ponúka tradičné atraktívne aktivity. CVČ pomáha vyhľadávať a ďalej rozvíjať talentované a nadané deti a učí deti zo sociálne znevýhodneného prostredia zmysluplne využívať svoj voľný čas. Ponúka a uskutočňuje pravidelnú športovú, výchovnú, vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť.

Kvalitná výchova vo voľnom čase má výrazný preventívny význam, všetky aktivity sú nešpecifikovanou primárnou prevenciou podporujúcou zdravý životný štýl. Osvojovanie pozitívneho sociálneho správania sa prostredníctvom zmysluplného využívania voľného času vedie k dodržiavaniu určitých spoločenských pravidiel, k zdravému rozvoju osobnosti dieťaťa, k zodpovednosti za seba a svoje správanie.

3 Formy výchovy a vzdelávania

Forma výchovy a vzdelávania v CVČ je poldenná. Uskutočňuje sa na základe prejavu záujmu spravidla popoludní, počas víkendov.

4 Výchovný jazyk

Výchovným jazykom v CVČ je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

5 Tematické oblasti výchovy

Ciele a obsah výchovy a vzdelávania v CVČ sa vymedzuje v nasledujúcich tematických oblastiach výchovy:

1. Oblasť vzdelávania (enkulturačná/kultivujúca)
2. Oblasť spoločenská (socializačná)
3. Oblasť personalizačná (rozvoj charakteru/rozvoj osobnosti)

5.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

5.1.1 Oblasť vzdelávacia (enkulturačná/kultivujúca)

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je získavanie, rozširovanie a upevňovanie vedomostí a praktických zručností v oblasti vedy, kultúry, športu v prepojení na vyučovacie predmety a tak prispievať k lepšej orientácii pri príprave na vstup do sveta práce, objavovaní a rozvíjaní talentu u detí a mladých ľudí.

<i>Ciele vzdelávacej (enkulturačnej/kultivujúcej) oblasti výchovy</i>	
1.	Upevňovať a rozširovať vedomosti a praktické zručnosti z oblasti vedy a techniky, umenia, kultúry, športu a iných oblastí podľa záujmu, potrieb a očakávaní detí, mladých ľudí a iných osôb.
2.	Objavovať a rozvíjať nadanie/predispozície pre rôzne oblasti vedy a techniky, umenia, kultúry, športu a iných oblastí.
3.	Byť schopný rozpoznať svoje predpoklady a preferencie pre vstup do sveta práce.

5.1.2 Spoločenská (socializačná) oblasť

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je rozvíjať kompetencie dôležité pre budovanie zdravých vzťahov jednotlivcov v rámci užšej komunity (rovesníci, priatelia) a vo vzťahu k širšej komunite (škola, obec, región, štát).

<i>Ciele spoločenskej (socializačnej) oblasti výchovy</i>	
1.	Posilňovať komunikačné zručnosti (sebaprezentácia, argumentácia a pod.) a rozvíjať efektívnu a rešpektujúcu komunikáciu.
2.	Rozvíjať zručnosti kooperácie a spolupráce.
3.	Posilňovať citlivosť, toleranciu, solidaritu a rešpektujúce správanie voči znevýhodneným alebo vylúčeným skupinám.
4.	Získavať informácie a prejavovať zručnosti vedúce k posilneniu demokracie (škola, dedina, širšia komunita).
5.	Aplikovať princípy udržateľného rozvoja v praxi (príroda, spoločnosť a i.).
6.	Prejavovať ochotu a schopnosť osobne prispieť k riešeniu rôznych výziev v skupine, širšom okolí, spoločnosti a pod.

5.1.3 Personalizačná oblasť (rozvoj charakteru/rozvoj osobnosti)

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je budovanie charakteru mladého človeka najmä v oblasti postojov, ktoré sú zamerané na proaktívny prístup k životu, odolnosť, flexibilitu, kritické myslenie, schopnosti rozvíjať sa a byť tvorivý pri hľadaní riešení v rôznych oblastiach života.

<i>Ciele personalizačnej oblasti výchovy</i>	
1.	Posilňovať schopnosti usmerňovať/ovládať svoje emócie, myšlienky a správanie.
2.	Posilňovať schopnosť zvládať zmeny, neistotu a čeliť výzvam.
3.	Rozvíjať schopnosť učiť sa a chápať/oceňovať jej význam a prínos pre sebarozvoj a rozvoj ostatných.
4.	Rozvíjať schopnosť kritického posúdenia informácií pre nachádzanie inovatívnych riešení.